

HINDAMISSTANDARD MESINIK, TASE 5

Kutsestandardi nimetus: Mesinik, tase 5
EKR tase: 5

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamiskriteeriumid
3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus
4. Hindamise korraldus. Õpi- ja töökogemuse mapi koostamise juhend
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajatele ja taotlejale

1. Üldine informatsioon

Mesinik, tase 5 hindamine on kutsealase kompetentsuse hindamine vastavalt kehtivale kutsestandardile. Hindamine viiakse läbi vastavalt mesiniku kutse taotlemise ajagraafikule.

Hinnatakse järgmisi kompetentse:

1. Mesilasperede hooldamine
2. Mesilasperede moodustamine
3. Inventari ettevalmistamine
4. Kärjemajandus
5. Mesilasemade kasvatamine
6. Mee käitlemine
7. Õietolmu tootmine
8. Mesilasema toitepiima tootmine
9. Taruvaigu tootmine
10. Suiira tootmine
11. Vaha tootmine
12. Põllumajanduskultuuride tolmeldamine
13. Mesilaspere terviseseisundi hindamine, haiguste ravimine ja kahjurite tõrje
14. Mesila majandamine
15. Mesiniku kutset läbiv kompetents

Hindamist teostab vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

Hindamine viiakse läbi kolmes etapis.

- **Esimeses etapis**
 - Töömaailma taotleja puhul hinnatakse taotleja poolt õpi- ja töökogemuse mapina esitatud dokumenti.
 - Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiv õpilane töötab läbi õpimapi iseseisva tööna, täiendab teadmisi ja loob arusaama iseseisvalt. Õpimapi tegevusnäitajate ja hindamiskriteeriumite alusel toimub piletitega suuline kutseksam.
- **Teises etapis**

- Töömaailma taotleja puhul hinnatakse taotleja tööoskusi ja töökorraldust mesilas. Hindamine viiakse läbi taotleja mesilas.
- Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiva õpilase puhul hinnatakse taotleja tööoskusi ja töökorraldust tutvustava video alusel oma mesilast.
- **Kolmandas etapis**
 - Töömaailma taotleja puhul toimub intervjuu hindamiskomisjoni ees. Intervjuul tõendab taotleja oma kompetentsuse vastavust kutsestandardile, intervjuul toetatakse kahele eelmisele hindamisetapile.
 - Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiva õpilase puhul toimub piletitega suuline eksam hindamiskomisjoni ees. Piletitega suulisel eksamil tõendab taotleja oma kompetentsuse vastavust kutsestandardile tööoskusi ja töökorraldust tutvustava video ning õpimapi tegevusnäitajate ja hindamiskriteeriumite alusel.

Teine ja kolmas etapp võivad toimuda üheaegselt.

2. Hindamiskriteeriumid

Taotleja kirjeldab tegevusi vastavalt hindamiskriteeriumidele

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
1. MESILASPEREDE HOOLDAMINE	
1. Mesilaste puhastuslennu hindamine ja soodustamine	Hindab visuaalselt ja analüüsib puhastuslennu kulgu, fikseerides mesilasperede aktiivse kevadise arengu alguse; hindab talvitumise kvaliteeti (sh hukkmise põhjuseid), lähtudes eelnevate hooegade võrdlusest; soodustab mesilaspere sügisest puhastuslennu, luues tingimused noorte mesilaste väljalennuks ja paremaks talvitumiseks.
2. Kevadise pearevisjoni läbiviimine	Viib läbi kevadise pearevisjoni, hinnates visuaalselt haudme hulka ja kvaliteeti, langetise kogust, pesa puhtust, sööda kogust ja kvaliteeti ning mesilaspere tervislikku seisundit; analüüsib perede hukkmise põhjuseid ning täidab tervisekaarti ja vajadusel teavitab loomaarsti.
3. Töö nõrkade ja väikeste mesilaperedega	Hindab mesilaspere arenguperspektiivi; likvideerib, ühendab või tugevdab nõrgad või väikesed mesilaspered.
4. Perede ümbertõstmine.	Tõstab mesilaspered ümber puhastesse ja desinfitseeritud tarudesse või korpustesse, lähtudes taru seisukorrast ja arvestades ilmastikuoludega.
5. Täiend- ja ergutussöötmine ja jootmine	Arvutab sööda koguse, lähtudes söödakoguse arvutamise põhimõtetest; hindab täiendava söötmise vajadust, lähtudes hooajast ja tootmissuunast; söötab täiendavalt mesilasperesid nii tava- kui mahemesinduses, valides sobiva söödaliigi (pudersööt (kandi), söödakärg, suhkrulahus, valmis talvesööt või mesi) ja doseerimise meetodi, lähtudes sööda hulgast tarus, mesilaspere tugevusest, ilmastikuoludest, ümbritsevast keskkonnast ja puhastuslennu toimumisest; loob mesilastele võimaluse joogivee kättesaamiseks.
6. Perede laiendamine	Hindab mesilaspere, lähtudes eelnevate hooegade võrdlusest ja arengupotentsiaalid; suurendab mesilasema munemisruumi ja loob võimalused nektari ja õietolmu/suira paigutamiseks, annab mesilastele ruumi, lisades kärge või korpuseid (magasine) ja laiendades mesilasperesid, lähtudes korjetingimustest ja mesilaspere arengust; eraldab haudmeala koos mesilasemaga meelast, kasutades emalahutusvõret.
7. Sülemlemise ennetamine	Ennetab sülemlemist mesilaspere õigeaegse laiendamise ja sülemlemiskainete mesilasemade kasutamisega või muude meetoditega.
8. Mesilaspere talveks ettevalmistamine	Koondab mesilaspere ja moodustab talvepesa, eemaldades liigsed kärjed, lähtudes mee liigist, korje lõppemisest ja päeva pikkusest; valmistab talveks tarud ette.
9. Mesilasperede vahelise varguse ennetamine.	Väldib mesilasperede vahelist vargust, reguleerides lennuava vastavalt mesilaspere tugevusele ja hoides mesilas puhtust ja korda
10. Talvitumise jälgimine.	Jälgib mesilaspere talvitumist, lähtudes kobara käitumisest, ilmastikuoludest, võimalikust kahjurite olemasolust ja tarutüübist.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteerium
2. MESILASPEREDE MOODUSTAMINE	
1. Uute perede moodustamine	Analüüsib ja otsustab mesilasperede moodustamise vajaduse ning moodustab uusi mesilasperesid, kasutades vastavaid meetodeid (poolitamine, lendpered, idupered ehk võrsikpered jm meetodid). Planeerib mesila uuendamist mahemesilas.
2. Sülemist pere moodustamine.	Kogub sülemi kokku ja paigutab sülemi korpusesse, lähtudes sülemi asukohast ja suurusest; viib läbi varroatoosi tõrje.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
3. INVENTARI ETTEVALMISTAMINE	
1. Korrastamine, puhastamine ja desinfitseerimine	Puhastab ja desinfitseerib tarude seinad, põhjad ja vahelauad, kärjeraamid ja söödanõud kraapides, pestes ning desinfitseerides sobivate lubatud puhastusvahenditega nii tava- kui mahemesinduses..
2. Suitsiku materjali varumine ja ettevalmistamine	Varub ja valmistab ette suitsiku materjali, tagades suitsu kvaliteedi ning arvestades tööohutuse, tervise- ja keskkonna-kaitse ning tuleohutuse nõudeid.
3. Raamide ettevalmistamine	Valmistab ette raamid (sh plastraamid), paneb traadid, kinnitab kärjepõhja (kunstkärj) raamitraadile, lähtudes järgmise mesindushooaja vajadusest nii tava- kui mahemesinduses.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
4. KÄRJEMAJANDUS	
1. Kärgede hindamine ja säilitamine	Hindab kärgede kasutuskõlblikkust; ladustab ja säilitab kõlblikud kärjed, tagades vajalikud hoiutingimused.
2. Kärgede vajaduse planeerimine	Arvutab ülesehitatud kärgede ja kärjepõhjade (kunstkärje) vajaduse, lähtudes järgmise mesindushooaja vajaduste prognoosist nii tava- kui mahemesinduses.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
5. MESILASEMADE KASVATAMINE	
1. Emakasvatusperede valimine	Valib emapered ja lesepered, arvestades tõuaretuse põhimõtteid ja mesilaspere hindamise aluseid; soodustab leskede olemasolu valitud leseperedes.
2. Vageldamine	Valib emaperest sobivas vanuses vaglad, lähtudes mesilasemade kasvatusemeetodist; vageldab või kasutab teisi meetodeid (nt jenter, nicot), arvestades uute mesilasemade vajadust.
3. Amppere moodustamine	Moodustab stardipere ja amppere, kasutades erinevaid pere moodustamise meetodeid.
4. Paarumisperede moodustamine ja likvideerimine	Moodustab paarumispere, lähtudes paarumistaru suuruselt ja likvideerib paarumispered mesilaste ühendamise teel.
5. Mesilasemade paarumise kontrollimine	Kontrollib mesilasemade paarumist, lähtudes emakasvatusekalendrist.
6. Mesilasema otsimine ja puuristamine	Otsib, puuristab ja märgistab mesilasema, kasutades erinevaid meetodeid.
7. Mesilasema andmine peresse	Annab mesilasema peresse, kasutades erinevaid meetodeid. Planeerib mesilasemade uuendamist mahemesilas.
8. Mesilasema vahetamine ja vana ema kõrvaldamine	Kõrvaldab vana mesilasema ja asendab uue mesilasemaga, kasutades erinevaid meetodeid.
9. Noore mesilasema produktiivsuse kontrollimine	Kontrollib noore mesilasema munemise produktiivsust ja kvaliteeti haudmevälja visuaalsel vaatlemisel.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
6. MEE KÄITLEMINE	
1. Mee küpsuse hindamine ja meekärgede võtmine.	Hindab mee küpsust mesilasperes, arvestades korje iseärasusi ja aastaaja eripära; võtab tarust meekärge, kasutades erinevaid tehnoloogiaid ja arvestades toiduainete käitlemise nõudeid nii tava- kui mahemesinduses.
2. Mee töötlemine.	Kaanetab meekannud lahti, eraldab kärgedest mee kasutades erinevaid tehnoloogiaid; eraldab kärjekaanetisest mee, kasutades erinevaid tehnoloogiaid; kurnab ja selitab mee kaubandusliku välimuse

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
	saamiseks; toodab monofloorset mett (nt rapsi- või kanarbikumett), kasutades erinevaid tehnoloogiaid; toodab kärjemett, kasutades erinevaid tehnoloogiaid; toodab kreemjat mett ja valmistab meesegusid mehhaaniliselt segades, sulatades ja lisades erinevaid komponente nii tava- kui mahemesinduses.
3. Meeproovide võtmine	Võtab meeproovid ja saadab laborisse analüüsimiseks, vastavalt nõuetele; hindab mee vastavust kvaliteedinõuetele, lähtudes analüüsi tulemustest.
4. Pakendamine, märgistamine ja säilitamine	Sulatab mee pakendamiseks ja pakendab nõuetekohasesse taarasse; märgistab pakendi, järgides mee märgistamise nõudeid nii tava- kui mahemesinduses; ladustab ja säilitab mee, järgides toidukäitlemise nõudeid .
5. Meekäitlusseadmete hooldamine	Hooldab meekäitlusseadmeid vastavalt kasutusjuhenditele.
6. Korjeala kaardistamine	Kaardistab täiendavad korjealad nii tava- kui mahemesinduses, lähtudes korjetaimedest ja nende õitsemise ajast; nõustab ümbruskonnas spetsiaalsete meetaimede kasvatamisel; selgitab välja mesilasperede optimaalse arvu, lähtudes korjema produktiivsusest.
7. Mesilasperede transportimine korjele ja tagasi	Valmistab mesilaspered transpordiks ette, lähtudes korjest, kasutades erinevaid meetodeid ja tehnoloogiaid ning transpordib nad korjele (sh kanarbikukorjele) ja tagasi.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
7. ÕIETOLMU TOOTMINE	
1. Õietolmu kogumine.	Kogub õietolmu, valides sobiva õietolmu koguja, arvestades mesilaspere bioloogiat, korjebaasi ja kogutud õietolmu riknemisaega.
2. Õietolmu töötlemine	Kuivatab õietolmu, kasutades spetsiaalset kuivatuskappi, valides sobiva kuivamise temperatuuri ja kiiruse; sorteerib ja puhastab õietolmu, kasutades sobivaid tehnoloogiaid.
3. Õietolmu säilitamine	Säilitab õietolmu, arvestades õietolmu omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
8. MESILASEMA TOITEPIIMA TOOTMINE	
1. Mesilasema toitepiima kogumine.	Kogub mesilasema toitepiima, kasutades erinevaid meetodeid.
2. Mesilasema toitepiima säilitamine.	Säilitab mesilasema toitepiima, arvestades toitepiima omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
9. TARUVAIGU TOOTMINE	
1. Taruvaigu kogumine.	Kogub taruvaiku, kasutades erinevaid meetodeid ja tagades taruvaigu puhtuse.
2. Taruvaigu säilitamine.	Säilitab taruvaiku, arvestades taruvaigu omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
10. SUIRA TOOTMINE	
1. Suira kogumine ja töötlemine.	1. Kogub ja töötleb suira kargi, kasutades selleks sobivaid tehnoloogiaid.
2. Suira säilitamine.	Säilitab suira, arvestades suira omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid

11. VAHA TOOTMINE	
1. Kärjepõhjade ülesehitamise soodustamine.	Soodustab kärjepõhjade ülesehitamist, lisades kärjepõhju, lähtudes mesilaspere arengufaasist, korjebaasist ja soovitud vaha kogusest.
2. Kärgede sulatamine vahaks.	Sulatab mittekölblikud kärjed vahaks, arvestades vaha omadusi, kasutades vaha töötlemiseks ja puhastamiseks erinevaid tehnoloogiaid ning järgides töö- ja tuleohutusnõudeid. Peab vahaarvestust nii tava- kui mahemesinduses.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
12. PÖLLUMAJANDUSKULTUURIDE TOLMELDAMINE	
1. Mesilasperede valimine ja paigutamine tolmeldamiseks.	Valib tolmeldamiseks sobiva tugevusega (haudme hulgaga) pere ja perede optimaalse arvu, lähtudes tolmeldatava taime liigist; paigutab mesilaspered valitud alale, vastavalt kokkuleppele taimekasvataja ja/või maaomanikuga.
2. Mesilasperede hooldamine ja dresseerimine põllu- ja aiakultuuride tolmeldamisel.	Hooldab ja dresseerib mesilasperesid põllu- ja aiakultuuride tolmeldamisel, lähtudes tolmeldatava taime liigist

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
13. MESILASPERE TERVISESEISUNDI HINDAMINE, HAIGUSTE RAVIMINE JA KAHJURITE TÕRJE	
1. Mesilaspere tervise seisundi hindamine ja ravi.	Hindab mesilaspere, sh mesilasema tervise seisundit, lähtudes enamlevinud mesilashaiguste tunnustest; eristab visuaalselt nakkushaigusi mittenakkushaigustest, teeb kindlaks haiguse nakatumise ulatuse; ravib mesilasperesid lubatud vahenditega, arvestades raviskeemi ja lähtudes õigusaktidest tulenevatest nõuetest nii tava- kui mahemesinduses.
2. Varroalesta tuvastamine ja tõrje.	Teeb kindlaks varroalesta tabandumise ulatuse ja teeb varroalesta tõrjet, lähtudes raviskeemist ja kasutades erinevaid tõrje meetodeid nii tava- kui mahemesinduses.
3. Proovide võtmine.	Võtab mesilaste (sh langetise), kärje- ja meeproovid vastavalt juhendile.
4. Mesila tervisekaardi ja ravimiarvestuse täitmine.	Peab arvestust mesilaspere tervise ja manustatud ravimite kohta, järgides juhendit.
5. Kahjurite tõrje.	Kaitseb mesilaspere putukate, loomade ja lindude rünnakute eest, paigaldades tõkkeid (nt kaitsevõrk, elektrikarjus), järgides tööohutuse ja keskkonnakaitse nõudeid; abistab kannatada saanud mesilasperesid nii tava- kui mahemesinduses.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
14. MESILA MAJANDAMINE	
1. Äriplaani koostamine	Koostab äriplaani vastavalt algkapitali olemasolule ja võimalustele.
2. Ettevõtlusvormi valimine ja oma tegevuse korraldamine	Hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest.
3. Mesila juhtimine	Kujundab hinnad, lähtudes tegevuskuludest ja turusituatsioonist; koostab eelarve, arvestades kulusid ja tulusid; järgib eelarve täitmist; organiseerib vajalike töö- ja kulumaterjalide hankimise; haldab kliendibaasi, järgides õigusakte.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
4. Turundustegevuste planeerimine	Planeerib turundustegevused.
5. Tööajakulu optimeerimine	Optimeerib tööaja kulu, arvestades mesinduses kasutatavaid tehnoloogiaid.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
15. MESINIKU KUTSET LÄBIV KOMPETENTS	
1. Teadmised mesilasisendite ja mesilaspere bioloogiast ning mesindussaaduste omadustest ja koostisest	Kasutab tööeesmärkide saavutamiseks teadmisi mesilasisendite anatoomiast, füsioloogiast, mesilaspere bioloogiast, mesilastõugudest, mesindussaaduste omadustest ja koostisest.
2. Hooajatööde ajakava koostamine ja looduse jälgimine	Peab kinni hooajatööde ajakavast, lähtudes looduse tsüklitest.
3. Valdkonda ja töökeskkonda reguleerivate õigusaktide tundmine	Järgib tööeeskirjade, keskkonnakaitse, tööhutus- ja tuleohutusnõudeid ning teisi valdkonda reguleerivaid õigusakte.
4. Mesilasperede kohta arvestuse pidamine	Peab mesilas iga pere kohta arvestust (elektrooniliselt või paberandjal).
5. Enesekontrolliplaani koostamine ja mesinduseetika tundmine	Hoiab mesilas ja mesindushoones ning selle ümbruses puhtust ja korda (sh hooldab tarude ümbrust), lähtudes enesekontrolliplaanist ja mesiniku eetikast
6. Suhtlemine klientide ja kolleegidega	Loob head suhted klientide ja kolleegidega.
7. Kohanemine pidevalt muutuvate tööolukordade ja kriitika talumine	Kohaneb oma töös muutuvate oludega, oskab jagada informatsiooni osadeks, märkab seoseid ja korduvusi ning leiab toimivaid lahendusi.
8. Pingeliste olukordade ja kriitika talumine	Töötab tulemuslikult ka pingelises olukorras; suhtub kriitikasse mõistvalt, võtab õppust nii õnnestumistest kui ebaõnnestumistest.
9. Valdkonna arengute vastu huvitundmine	Hoiab end kursis valdkonna arengutega
10. Eneseväljendusoskuse omamine	Väljendab ennast selgelt nii kõnes kui kirjas
11. Algteadmiste omamine esmaabist ja mesilasmürgi ülitundlikkusest	Annab vajadusel esmaabi, sh mesilasmürgi ülitundlikkusest tingitud juhtumite korral.
12. Arvuti kasutamine digipädevuste algtasemel.	Kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamiskaalal (Mesinik, tase 5 kutsestandardi lisa 1) tasemele Algtasemel kasutaja.
Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus	

3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

Mesinik, tase 5 hindamisel kasutatakse varasemate õpingute ja töökogemuse (VÕTA) hindamismeetodeid.

3.1 Esimese etapi hindamismeetodid

Kompetents	Hindamismeetod	Kirjeldus
Mesilasperede hooldamine (aastaringsest) Mesilasperede moodustamine Inventari ettevalmistamine Kärjemajandus Mesilasemade kasvatamine	Õpi- ja töökogemuse mapp, milles sisaldub praktilise töö ja kogemuse kirjeldus	Taotleja koostab kirjaliku õpi- ja töökogemuste mapi mina-vormis vastavalt juhendile.

Mee käitlemine Õietolmu tootmine Mesilasema toitepiima tootmine Taruvaigu tootmine Saira tootmine Vaha tootmine Põllumajanduskultuuride tolmeldamine Mesilaspere terviseseisundi hindamine, haiguste ravimine ja kahjurite tõrje Mesila majandamine Läbiv kompetents		

3.2 Teise etapi hindamismeetodid

Kompetents	Hindamismeetod	Kirjeldus
Mesilasperede hooldamine (aastaringset) Mesilasperede moodustamine Inventari ettevalmistamine Kärjemajandus Mesilasemade kasvatamine Mee käitlemine Õietolmu tootmine Mesilasema toitepiima tootmine Taruvaigu tootmine Saira tootmine Vaha tootmine Põllumajanduskultuuride tolmeldamine Mesilaspere terviseseisundi hindamine, haiguste ravimine ja kahjurite tõrje Mesila majandamine Läbiv kompetents	Praktiline töö Vaatlus	Taotleja näitab ette oskusi sooritades tööalaseid toiminguid mesilas.

3.2 Kolmanda etapi hindamismeetodid

Kompetents	Hindamismeetod	Kirjeldus
Mesilasperede hooldamine (aastaringset) Mesilasperede moodustamine Inventari ettevalmistamine Kärjemajandus Mesilasemade kasvatamine Mee käitlemine Õietolmu tootmine Mesilasema toitepiima tootmine Taruvaigu tootmine Saira tootmine Vaha tootmine Põllumajanduskultuuride tolmeldamine Mesilaspere terviseseisundi hindamine, haiguste ravimine ja kahjurite tõrje Mesila majandamine Läbiv kompetents	Suuline intervjuu	Taotleja tõendab kompetentsi vastates suuliselt hindajate küsimustele vahetult.

4. Hindamise korraldus

Kutsekomisjoni otsusega lubatakse eelnevalt registreerunud ja taotlusdokumendid (sh õpimapi) korrektselt ning õigeaegselt esitanud taotlejad hindamisele.

Kutsekomisjoni otsus hindamise aja ja kohaga edastatakse kirjalikult taotlejale 10 tööpäeva jooksul.

- I etapp, õpi- ja töökogemuse mapi hindamine
- II etapi, mesila külastuse, aeg lepitakse kokku iga taotlejaga eraldi.
- III etapp, intervjuu
- II ja III etapp võivad toimuda ühel ja samal päeval taotleja mesilas.
- Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiv õpilane töötab läbi õpimapi, täiendab teadmisi ja loob arusaama iseseisvalt (iseseisev töö). Kompetentside tõendamine toimub piletitega suulisel eksamil taotleja tööoskusi ja töökorraldust tutvustava video ning õpimapi tegevusnäitajate ja hindamiskriteeriumite alusel, eelnevalt etteantud ajal. Eksamiks ettevalmistuse ajal koostab Taotleja eksamipileti temade vastustega ettevalmistuslehe ja esitab pärast suulist vastamist hindamiskomisjonile.

Õpi- ja töökogemuse mapp

Taotleja esitab õpi- ja töökogemuste mapi (edaspidi õpimapi) koos kõigi kutse taotlemiseks vajalike dokumentidega (õpimapp, avaldus, CV, 5-e aastase töökogemuse tõendus tootmismesilas) elektrooniliselt ühes digitaalselt allkirjastatud konteineris.

Taotleja võib õpimappi lisada fotosid ja väljavõtteid erinevatest asjakohastest dokumentidest (nt mee käitlemise kirjeldamisel väljavõte enesekontrolliplaanist).

Õpimapile võib taotleja lisada kuni 10 minutilise videolõigu mesila tutvustusega.

Kui avastatakse õpimapis plagiaati (viideteta lõikude koopiad veebist/õpikutest/teiste töödest) või valeandmeid, siis taotlejat ei hinnata.

Mesiniku eriala kutseõppe tasemeõppe õpilane töötab läbi õpimapi, täiendab teadmisi ja loob arusaama iseseisvalt. Õpimapi tegevusnäitajate ja hindamiskriteeriumite alusel toimub piletitega suuline eksam. 5-e aastast töökogemust tõendatakse õppeprotsessis osalemisega kooli poolt väljastatud tõendi alusel.

Õpimapi sisu:

1. Tiitelleht

Tiitellehel peavad olema järgmised andmed:

- Pealkiri: Õpimapp mesinik tase, 5 kutse taotlemiseks;
- Taotleja ees- ja perekonnanimi;
- Õpimapi valmimise aasta ja koht.

2. Praktilise kogemuse kirjeldus

Taotleja kirjeldab õpimapis ülevahtlikult oma tegevusi mesilas, mina-vormis, vastavalt käesoleva hindamisstandardi punktis 2 toodud hindamiskriteeriumidele hindamise vormi nr. 1 tabelis. Oma kogemusest lähtudes kirjeldatakse tegevusi ja põhjendatakse otsuseid. Kirjandusallikate põhjal kirjeldatud tegevustele peab olema juurde lisatud algallikas. Kõik üheksa hindamiskriteeriumi peavad olema õpimapis kirjeldatud.

Kümnenda kompetentsi (mesiniku kutset läbiv kompetents) hindamiseks kirjeldab taotleja hindamiskriteeriumites nõutut kogu õpimapi ulatuses lõimitult.

3. Tarukaart

Taotleja esitab õpimapis ühe mesilaspere tarukaardi ühe aasta kohta. Taotleja lisab õpimappi koopia (või foto) kasutusel olevast tarukaardist (mesilamärkmiku lehtedest, vihikutest vm) nii, et seal kajastuks ühe mesilaspere ühe aasta (varakevadest-varakevadeni) seis ja mesiniku tegevused. Kui tarukaardil on kasutusel mittetraditsioonilisi lühendid, lisada juhend tarukaardi lugemiseks.

4. Mesila tervisekaart

Taotleja lisab õpimapile näidise mesila tervist kajastavate andmetega. Taotleja põhjendab mesila tervise kohta arvestuse pidamise vajalikkust.

5. Mesila ravimikaart

Taotleja lisab õpimapile näidise mesilaspere ravimite arvestust kajastavate andmetega. Taotleja põhjendab manustatud ravimite kohta arvestuse pidamise vajalikkust.

I etapp: Õpimapi analüüs

Kutsekomisjoni otsusega kinnitatud hindajatele saadetakse taotlejate poolt esitatud õpimapp.

Hindajad analüüsivad õpimapi sisu lähtudes hindamiskriteeriumidest ja valmistavad ette täiendavad küsimused intervjuuks.

Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiv õpilane teeb iseseiseva töö, mille käigus koostab õpimapi ja omandab teadmised.

II etapp: Praktiline töö mesilas

Kutseksam viiakse läbi kutset andva organi poolt valitud tootmismesilas või kutse taotleja mesilas.

Praktiliste ülesannete eesmärk on näha taotleja elementaarseid töövõtteid ja käitumist mesilas, mesila puhtust ja korrashoidu.

Praktiline töö.

Hindamiskomisjon valib visuaalsel vaatlusel juhuslikkuse alusel läbivaadatava mesilaspere. Taotleja teostab valitud mesilaspere läbivaatuse andes hinnangu mesilaspere arengule, sh arvestades aastaaega, tarukaardi/mesilamärkmiku ja ravimikaardi andmeid.

Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiva õpilane tõendab tööoskusi ja töökorraldust tutvustava video põhjal oma mesilast.

Taru läbivaatusel taotleja:

1) kirjeldab ettevalmistusi pere läbivaatamiseks (suitsik, kaitseriietus, kaasavõetavad töövahendid);

2) põhjendab jooksvalt kasutatavaid töövõtteid ja annab hinnangud pere põhjaliku läbivaatuse käigus järgmiste näitajate osas, samas arvestab pere arengulugu varasemate märkmete põhjal:

- a) pere suurus, arenguvõimelisus
- b) pere mesilastõug ja omadused (tigidus, kärjel püsimine jms)
- c) ema kvaliteet ja munemisvõime
- d) mee toodangulisus
- e) suira ja taruvaigu hulk
- f) kärgede vanus ja vaha tootmine
- g) mee küpsusaste
- h) haiguste ja kahjurite esinemine ja tõrje rakendamine

3) peab kinni töö- ja tuleohutuse nõuetest.

Kõik hindamiskomisjoni liikmed täiendavad praktilise töö põhjal hindamisvormi (vt vorm 1).

III etapp: Intervjuu / suuline eksam

1. Intervjuu / suulise eksami viib läbi hindamiskomisjoni esimees või hindamiskomisjoni liige, kõikidel hindamiskomisjoni liikmetel on õigus esitada taotlejale küsimusi. Mesiniku eriala tasemeõppe riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtadel õppiv õpilane sooritab piletitega suulise eksami õpimapi tegevusnäitajate ja hindamiskriteeriumite alusel.
2. Intervjuu / suulise eksami sisuks on õpimapi ja praktilise töö ning töökorralduse kohta täpsustavatele küsimustele vastamine.
3. Intervjuul / suulisel eksamil kontrollitakse teoreetilisi mesindusalaseid teadmisi. Küsimused võivad sisaldada fotosid või videolõike mesinduses esinevatest olukordadest. Taotleja kommenteerib, kirjeldab või põhjendab nähtud olukordi või tehtavaid otsuseid.
4. Intervjuu / suulise eksami ajal on ruumis lubatud viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikutel.
5. Intervjuu / suulise eksami ajal on taotlejal lubatud kasutada ainult hindamiskomisjoniga kooskõlastatud materjale.
6. Intervjuu / suulise eksami käigus hindavad kõik hindamiskomisjoni liikmed taotlejat kõigi hindamiskriteeriumide alusel ja täiendavad iga taotleja kohta personaalset hindamisvormi (vt vorm nr 1).

Hindamiskomisjoni ettepanek kutsekomisjonile.

- 1) Pärast III etapi lõppu koostatakse iga taotleja kohta koondhinnangu leht (vt. vorm nr. 2) . Koondhinnang moodustub eksamikomisjoni liikmete enamushinnangu alusel.
- 2) Kutseksam loetakse sooritatuks kui hindamiskomisjoni koondhinnang kõigi kriteeriumide punktide osas on „Täidetud“.
- 3) Iga taotlejale koostatakse kõigi hindajate tagasiside põhjal kirjalik tagasiside leht, kus kirjeldatakse kokkuvõtvalt taotleja tugevusi ja täiendamist vajavad teemasid/valdkondi – parendusvaldkondi (vt. vorm nr. 2).
- 4) Hindamiskomisjon koostab kutseksami protokoll (vt. vorm 3). Hindamislehed onksamiprotokollile lisad. Protokollile kirjutavad alla kõik osalenud hindamiskomisjoni liikmed.
- 5) Hindamiskomisjon esitabksamiprotokollile koos ettepanekutega kutse andmise kohta kutsekomisjonile hiljemalt 5 tööpäeva jooksul pärast viimase kutseksami etapi toimumist.

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvuvad hindamiskomisjoni liikmed järgmiste dokumentidega:

- Mesinik, tase 5 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamise meetoditega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal

- jälgitakse iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täidetakse iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- esitatakse vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnatakse iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistatakse hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta

6. Hindamise vormid

Vorm nr. 1: Taotleja personaalse hindamise vorm

Taotleja nimi:

Eksami toimumise aeg ja koht:

Mesila külastuse aeg ja koht:

Hindaja:

Taotleja kirjeldab tegevusi vastavalt hindamiskriteeriumidele.

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. MESILASPEREDE HOOLDAMINE				
1. Mesilaste puhastuslennu hindamine ja soodustamine	Hindab visuaalselt ja analüüsib puhastuslennu kulgu, fikseerides mesilasperede aktiivse kevadise arengu alguse; hindab talvitumise kvaliteeti (sh hukkumise põhjuseid), lähtudes eelnevate hooaegade võrdlusest; soodustab mesilaspere sügisest puhastuslennu, luues tingimused noorte mesilaste väljalennuks ja paremaks talvitumiseks. Taotleja kirjeldus:			
2. Kevadise pearevisjoni läbiviimine	Viib läbi kevadise pearevisjoni, hinnates visuaalselt haudme hulka ja kvaliteeti, langetise kogust, pesa puhtust, sööda kogust ja kvaliteeti ning mesilaspere tervislikku seisundit; analüüsib perede hukkumise põhjuseid ning täidab tervisekaarti ja vajadusel teavitab loomaarsti. Taotleja kirjeldus:			
3. Töö nõrkade ja väikeste mesilaperedega	Hindab mesilaspere arenguperspektiivi; likvideerib, ühendab või tugevdab nõrgad või väikesed mesilaspered. Taotleja kirjeldus:			
4. Perede ümbertõstmine.	Tõstab mesilaspered ümber puhastesse ja desinfitseeritud tarudesse või korpustesse, lähtudes taru seisukorrast ja arvestades ilmastikuoludega. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
5. Täiend- ja ergutussöötmise ja jootmine	Arvutab sööda koguse, lähtudes söödakoguse arvutamise põhimõtetest; hindab täiendava söötmise vajadust, lähtudes hooajast ja tootmissuunast; söödab täiendavalt mesilasperesid nii tava- kui mahemesinduses, valides sobiva söödaliigi (pudersööt (kandi), söödakärg, suhkrulahus, valmis talvesööt või mesi) ja doseerimise meetodi, lähtudes sööda hulgast tarus, mesilaspere tugevusest, ilmastikuoludest, ümbritsevast keskkonnast ja puhastuslennu toimumisest; loob mesilastele võimaluse joogivee kättesaamiseks. Taotleja kirjeldus:			
6. Perede laiendamine	Hindab mesilaspere, lähtudes eelnevate hooegade võrdlusest ja arengupotentsiaalid; suurendab mesilasema munemisruumi ja loob võimalused nektari ja õietolmu/suira paigutamiseks, annab mesilastele ruumi, lisades kärge või korpuseid (magasine) ja laiendades mesilasperesid, lähtudes korjetingimustest ja mesilaspere arengust; eraldab haudmeala koos mesilasemaga meealast, kasutades emalahutusvõret. Taotleja kirjeldus:			
7. Sülemlemise ennetamine	Ennetab sülemlemist mesilaspere õigeaegse laiendamise ja sülemlemiskainete mesilasemade kasutamisega või muude meetoditega. Taotleja kirjeldus:			
8. Mesilaspere talveks ettevalmistamine	Koondab mesilaspere ja moodustab talvepesa, eemaldades liigsed kärjed, lähtudes mee liigist, korje lõppemisest ja päeva pikkusest; valmistab talveks tarud ette. Taotleja kirjeldus:			
9. Mesilasperede vahelise varguse ennetamine.	Väldib mesilasperede vahelist vargust, reguleerides lennuava vastavalt mesilaspere tugevusele ja hoides mesilas puhtust ja korda.			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
	Taotleja kirjeldus:			
10. Talvitumise jälgimine.	Jälgib mesilaspere talvitumist, lähtudes kobara käitumisest, ilmastikuoludest, võimalikust kahjurite olemasolust ja tarutüübist.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteerium	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
2. MESILASPEREDE MOODUSTAMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Uute perede moodustamine	Analüüsib ja otsustab mesilaspere moodustamise vajaduse ning moodustab uusi mesilaspereid, kasutades vastavaid meetodeid (poolitamine, lendpered, idupered ehk võrsikpered jm meetodid). Planeerib mesila uuendamist mahemesilas. Taotleja kirjeldus:			
2. Sülemist pere moodustamine.	Kogub sülemi kokku ja paigutab sülemi korpusesse, lähtudes sülemi asukohast ja suuruselt; viib läbi varroatoosi tõrje. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
3. INVENTARI ETTEVALMISTAMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Korrastamine, puhastamine ja desinfitseerimine	Puhastab ja desinfitseerib tarude seinad, põhjad ja vahelauad, kärjeraamid ja söödanõud kraapides, pestes ning desinfitseerides sobivate lubatud puhastusvahenditega nii tava- kui mahemesinduses. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
2. Suitsiku materjali varumine ja ettevalmistamine	Varub ja valmistab ette suitsiku materjali, tagades suitsu kvaliteedi ning arvestades tööohutuse, tervise- ja keskkonnakaitse ning tuleohutuse nõudeid. Taotleja kirjeldus:			
3. Raamide ettevalmistamine	Valmistab ette raamid (sh plastraamid), paneb traadid, kinnitab kärjepõhja raamitraadile, lähtudes järgmise mesindushooaja vajadusest nii tava- kui mahemesinduses. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
4. KÄRJEMAJANDUS		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Kärgede hindamine ja säilitamine	Hindab kärgede kasutuskõlblikkust; ladustab ja säilitab kõlblikud kärjed, tagades vajalikud hoiutingimused. Taotleja kirjeldus:			
2. Kärgede vajaduse planeerimine	Arvutab ülesehitatud kärgede ja kärjepõhjade (kunstkärje) vajaduse, lähtudes järgmise mesindushooaja vajaduste prognoosist nii tava- kui mahemesinduses. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
5. MESILASEMADE KASVATAMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
1. Emakasvatuserede valimine	Valib emapered ja lesepered, arvestades tõuaretuse põhimõtteid ja mesilaspere hindamise aluseid; soodustab leskede olemasolu valitud leseperedes. Taotleja kirjeldus:			
2. Vageldamine	Valib emaperest sobivas vanuses vaglad, lähtudes mesilasemade kasvatusmeetodist; vageldab või kasutab teisi meetodeid (nt jenter, nicot), arvestades uute mesilasemade vajadust. Taotleja kirjeldus:			
3. Ammpere moodustamine	Moodustab stardipere ja ammpere, kasutades erinevaid pere moodustamise meetodeid Taotleja kirjeldus:			
4. Paarumisperede moodustamine ja likvideerimine	Moodustab paarumispere, lähtudes paarumistaru suuruselt ja likvideerib paarumispered mesilaste ühendamise teel. Taotleja kirjeldus:			
5. Mesilasemade paarumise kontrollimine	Kontrollib mesilasemade paarumist, lähtudes emakasvatuskalendrist. Taotleja kirjeldus:			
6. Mesilasema otsimine ja puuristamine	Otsib, puuristab ja märgistab mesilasema, kasutades erinevaid meetodeid. Taotleja kirjeldus:			
7. Mesilasema andmine peresse	Annab mesilasema peresse, kasutades erinevaid meetodeid. Planeerib mesilasemade uuendamist mahemesilas. Taotleja kirjeldus:			
8. Mesilasema vahetamine ja vana ema kõrvaldamine	Kõrvaldab vana mesilasema ja asendab uue mesilasemaga, kasutades erinevaid meetodeid. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaar
9. Noore mesilasema produktiivsuse kontrollimine	Kontrollib noore mesilasema munemise produktiivsust ja kvaliteeti haudmevälja visuaalsel vaatlemisel Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
6. MEE KÄITLEMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Mee küpsuse hindamine ja meekärgede võtmine.	Hindab mee küpsust mesilasperes, arvestades korje iseärasusi ja aastaaja eripära; võtab tarust meekärgi, kasutades erinevaid tehnoloogiaid ja arvestades toiduainete käitlemise nõudeid nii tava- kui mahemesinduses. Taotleja kirjeldus:			
2. Mee töötlemine.	Kaanetab meekannud lahti, eraldab kärgedest mee kasutades erinevaid tehnoloogiaid; eraldab kärjekaanetest mee, kasutades erinevaid tehnoloogiaid; kurnab ja selitab mee kaubandusliku välimuse saamiseks; toodab monofloorset mett (nt rapsi- või kanarbikumett), kasutades erinevaid tehnoloogiaid; toodab kärjemett, kasutades erinevaid tehnoloogiaid; toodab kreemjat mett ja valmistab meesegusid mehhaaniliselt segades, sulatades ja lisades erinevaid komponente nii tava- kui mahemesinduses. Taotleja kirjeldus:			
3. Meeproovide võtmine	Võtab meeproovid ja saadab laborisse analüüsimiseks, vastavalt nõuetele; hindab mee vastavust kvaliteedinõuetele, lähtudes analüüsi tulemustest. Taotleja kirjeldus:			
4. Pakendamine, märgistamine ja säilitamine	Sulatab mee pakendamiseks ja pakendab nõuetekohasesse taarasse; märgistab pakendi, järgides mee märgistamise nõudeid nii tava- kui mahemesinduses; ladustab ja säilitab mee, järgides toidukäitlemise nõudeid. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
5. Meekäitlusseadmete hooldamine	Hooldab meekäitlusseadmeid vastavalt kasutusjuhenditele. Taotleja kirjeldus:			
6. Korjeala kaardistamine	Kaardistab täiendavad korjealad nii tava- kui mahemesinduses, lähtudes korjetaimedest ja nende õitsemise ajast; nõustab ümbruskonnas spetsiaalsete meetaimede kasvatamisel; selgitab välja mesilasperede optimaalse arvu, lähtudes korjemaa produktiivsusest. Taotleja kirjeldus:			
7. Mesilasperede transportimine korjele ja tagasi	Valmistab mesilaspered transpordiks ette, lähtudes korjest, kasutades erinevaid meetodeid ja tehnoloogiaid ning transpordib nad korjele (sh kanarbikukorjele) ja tagasi. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
		Täidetud	Mitte-täidetud	
7. ÕIETOLMU TOOTMINE				
1. Õietolmu kogumine.	Kogub õietolmu, valides sobiva õietolmu koguja, arvestades mesilaspere bioloogiat, korjebaasi ja kogutud õietolmu rikkemisaega. Taotleja kirjeldus:			
2. Õietolmu töötlemine.	Kuivatab õietolmu, kasutades spetsiaalset kuivatuskappi, valides sobiva kuivamise temperatuuri ja kiiruse; sorteerib ja puhastab õietolmu, kasutades sobivaid tehnoloogiaid. Taotleja kirjeldus:			

3. Õietolmu säilitamine	Säilitab õietolmu, arvestades õietolmu omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
8. MESILASEMA TOITEPIIMA TOOTMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Mesilasema toitepiima kogumine.	Kogub mesilasema toitepiima, kasutades erinevaid meetodeid.			
	Taotleja kirjeldus:			
2. Mesilasema toitepiima säilitamine.	Säilitab mesilasema toitepiima, arvestades toitepiima omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
9. TARUVAIGU TOOTMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Taruvaigu kogumine.	Kogub taruvaiku, kasutades erinevaid meetodeid ja tagades taruvaigu puhtuse.			
	Taotleja kirjeldus:			
2. Taruvaigu säilitamine	Säilitab taruvaiku, arvestades taruvaigu omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid

10.SUIRA TOOTMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Saira kogumine ja töötlemine.	1. Kogub ja töötleb suira kargi, kasutades selleks sobivaid tehnoloogiaid.			
	Taotleja kirjeldus:			
2. Saira säilitamine	2. Säilitab suira, arvestades suira omadusi ja järgides hoiustamise nõudeid.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
11. VAHA TOOTMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Kärjepõhjade ülesehitamise soodustamine.	Soodustab kärjepõhjade ülesehitamist, lisades kärjepõhju, lähtudes mesilaspere arengufaasist, korjebaasist ja soovitud vaha kogusest.			
	Taotleja kirjeldus:			
2. Kärgede sulatamine vahaks.	Sulatab mittekõlblikud kärjed vahaks, arvestades vaha omadusi, kasutades vaha töötlemiseks ja puhastamiseks erinevaid tehnoloogiaid ning järgides töö- ja tuleohutusnõudeid. Peab vahaarvestust nii tava- kui mahemesinduses.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
12. PÕLLUMAJANDUSKULTUURIDE TOLMELDAMINE		Täidetud	Mitte-täidetud	
1. Mesilasperede valimine ja paigutamine tolmeldamiseks.	Valib tolmeldamiseks sobiva tugevusega (haudme hulgaga) pere ja perede optimaalse arvu, lähtudes tolmeldatava taime liigist; paigutab mesilaspereid valitud alale, vastavalt kokkuleppele taimekasvataja ja/või maaomanikuga.			
	Taotleja kirjeldus:			

2. Mesilasperede hooldamine ja dresseerimine põllu- ja aiakultuuride tolmeldamisel	Hooldab ja dresseerib mesilasperesid põllu- ja aiakultuuride tolmeldamisel, lähtudes tolmeldatava taime liigist.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
		Täidetud	Mitte-täidetud	
13. MESILASPERE TERVISESEISUNDI HINDAMINE, HAIGUSTE RAVIMINE JA KAHJURITE TÕRJE				
1. Mesilaspere tervise seisundi hindamine ja ravi.	Hindab mesilaspere, sh mesilasema tervise seisundit, lähtudes enamlevinud mesilashaiguste tunnustest; eristab visuaalselt nakkushaigusi mittenakkushaigustest, teeb kindlaks haiguse nakatumise ulatuse; ravib mesilasperesid lubatud vahenditega, arvestades raviskeemi ja lähtudes õigusaktidest tulenevatest nõuetest nii tava- kui mahemesinduses.			
	Taotleja kirjeldus:			
2. Varroalesta tuvastamine ja tõrje.	Teeb kindlaks varroalesta tabandumise ulatuse ja teeb varroalesta tõrjet, lähtudes raviskeemist ja kasutades erinevaid tõrjemeetodeid nii tava- kui mahemesinduses.			
	Taotleja kirjeldus:			
3. Proovide võtmine.	Võtab mesilaste (sh langetise), kärje- ja meeproovid vastavalt juhendile.			
	Taotleja kirjeldus:			
4. Mesila tervisekaardi ja ravimiarvestuse täitmine.	Täidab tervise- ja ravimiarvestuskaardi, järgides juhendit.			
	Taotleja kirjeldus:			
5. Kahjurite tõrje.	Kaitseb mesilaspere putukate, loomade ja lindude rünnakute eest, paigaldades tõkkeid (nt kaitsevõrk, elektrikarjus), järgides tööohutuse ja keskkonnakaitse nõudeid; abistab kannatada saanud mesilasperesid nii tava- kui mahemesinduses.			
	Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
14. MESILA MAJANDAMINE		Täidetud	Mitte täidetud	
1. Äriplaani koostamine	Koostab äriplaani vastavalt algkapitali olemasolule ja võimalustele. Taotleja kirjeldus:			
2. Ettevõtlusvormi valimine ja oma tegevuse korraldamine	Hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest. Taotleja kirjeldus:			
3. Mesila juhtimine	Kujundab hinnad, lähtudes tegevuskuludest ja turusituatsioonist; koostab eelarve, arvestades kulusid ja tulusid; järgib eelarve täitmist; organiseerib vajalike töö- ja kulumaterjalide hankimise; haldab kliendibaasi, järgides õigusakte. Taotleja kirjeldus:			
4. Turundustegevuste planeerimine	Planeerib turundustegevused. Taotleja kirjeldus:			
5. Tööajakulu optimeerimine	Optimeerib tööaja kulu, arvestades mesinduses kasutatavaid tehnoloogiaid. Taotleja kirjeldus:			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
15. MESINIKU KUTSET LÄBIV KOMPETENTS		Täidetud	Mitte täidetud	
1. Teadmised mesilasisendite ja mesilaspere bioloogiast ning mesindussaaduste omadustest ja koostisest	Omab tööeesmärkide saavutamiseks teadmisi mesilasisendite anatoomiast, füsioloogiast, mesilaspere bioloogiast, mesilastõugudest, mesindussaaduste omadustest ja koostisest.			
2. Hooajatööde ajakava koostamine ja looduse jälgimine	Koostab hooajatööde ajakava, järgides looduse tsükleid.			
3. Valdkonda ja töökeskkonda reguleerivate õigusaktide tundmine	Arvestab tööeeskirjade, keskkonnakaitse, tööohutus- ja tuleohutusnõudeid ning teisi valdkonda reguleerivaid õigusakte.			
4. Mesilasperede kohta arvestuse pidamine	Peab iga mesilaspere kohta arvestust (mesilamärkmik või tarukaart).			
5. Enesekontrolliplaani koostamine ja mesinduseetika tundmine	Hoiab mesilas ja mesindushoones ning selle ümbruses puhtust ja korda (sh hooldab tarude ümbrust), lähtudes enesekontrolliplaanist ja mesiniku eetikast			
6. Suhtlemine klientide ja kolleegidega	Loob head suhted klientide ja kolleegidega.			
7. Kohanemine pidevalt muutuvate töösituatsioonidega	Kohaneb oma töös muutuvate oludega, oskab jagada informatsiooni osadeks, märkab seoseid ja korduvusi ning leiab toimivaid lahendusi.			
8. Pingeliste olukordade ja kriitika talumine	Töötab tulemuslikult ka pingelises olukorras; suhtub kriitikasse mõistvalt, võtab õppust nii õnnestumistest kui ebaõnnestumistest.			
9. Valdkonna arengute vastu huvitundmine	Hoiab end kursis valdkonna arengutega			
10. Eneseväljendusoskuse omamine	Väljendab ennast selgelt nii kõnes kui kirjas			

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindaja hinnang		Hindaja kommentaarid
11. Algteadmiste omamine esmaabist ja mesilasmürgi ülitundlikkusest	Annab vajadusel esmaabi, sh mesilasmürgi ülitundlikkusest tingitud juhtumite korral.			
12. Arvuti kasutamine digipädevuste algtasemel.	Kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamiskaalal (kutsestandardi lisa 1) tasemele Algtasemel kasutaja.			
Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus				

Tagasiside taotlejale: (4-8 lauset, kus tuuakse välja taotleja olulisemad tugevused ja täiendamist vajavad teemad/valdkonnad)

Vorm nr. 2: Taotlejale koondhinnangu vorm

Taotleja:

Eksami toimumise aeg ja koht:

Praktilise töö teostamise aeg ja koht:

Hindamiskriteerium	Hindaja 1 hinnang	Hindaja 2 hinnang	Hindaja 3 hinnang	Koondhinnang

Kokkuvõte: Kirjeldatakse taotleja tugevusi ja täiendamist vajavaid teemasid/valdkondi –
parentusvaldkondi.

Hindamiskomisjoni ettepanek:

- *anda* taotlejale Mesinik, tase 5 taseme kutse.
- */mitte anda* Mesinik, tase 5 taseme kutset, sest (*põhjendus*)

Hindamiskomisjoni esimees: nimi ja allkiri

Vorm nr. 3: Kutseeksami protokoll vorm

MESINIK, TASE 5 KUTSEEKSAAMI PROTOKOLL

Jr k nr	Taotleja ees- ja perenimi	Isiku -kood	Eksami toimumise aeg ja koht	Praktilise töö teostamise aeg ja koht	Ettepanek kutse-komisjoni	Märkused (nt. muutused hindamis-komisjoni koosseisus)

Hindamiskomisjoni esimees: *nimi ja allkiri*

Hindamiskomisjoni liikmed *nimed ja allkirjad*